

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICEASCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Ripar odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 25.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Preotul și adevărul.

Nici odată n'a fost mai simțită, ca astăzi, nevoie de a spune adevărul. Lumea de azi și-a pus nădejdea în minciună, cum zicea odinioară prorocul Isaia despre neamul Efraimilor (c. 28 v. 15). Firește, dacă nu am recunoaște aceasta despre lumea de azi, am veni noi cei dintâi în contrazicere cu munca, cu apostolatul nostru. Doar acest apostolat nici odată n'a fost mai desarmat în apoteozarea virtuților.

Este o cerință de tact pastoral, să lauzi virtuțile creștinești, cari se văd. Este însă și o datorie, să iustri faptele necreștinești. Acestea nu sănăt în mod suficient combătute azi. Nu avem curajul necesar, să spunem lumii de azi, că aşa nu mai merge. Am uitat par că de glasul prorocilor, cari au fost persecuți pentru adevăr. Cine își mai aduce des aminte de prorocul Mihea, care pentru adevăr a ajuns în temniță, unde a gustat pâinea și apa necazului? Acest proroc n'a fost pe placul lui Ahab și n'a aprobat părerea celor patrusute de proroci minciinoși, cari se lingueau pe lângă împăratul Ahab (III. Imp. c. 22).

Adevărul nu cunoaște lingușire. Cine poate spune, că lingușirea este tovarășa minciunei?

Dar cine este oare „tatăl” minciunei? Diavolul. Nu un oarecare om ne spune acesta, ci însuși Fiul lui Dumnezeu (Ioan 8. v. 44). Ei bine, vestitorul Cuvântului divin din toate timpurile s-au păzit ca de foc a servi „tatălui”, minciunii. Pentru adevăr s'a tăiat capul lui Ioan Botezătorul, pentru adevăr a fost ucis cu pietre mucenicul Stefan, pentru adevăr au fost bătuți apostolii (Fapte 5. 40). Bătăi, ocări și temnițe au primit ca răsplată, ceice au povăduit adevărul! Nu găsesc în Sfânta Scriptură un loc mai frumos ca și în carteau înțelepciunii lui Isus fiul Sirah, unde citim: „Până la moarte te luptă pentru adevăr și Domnul Dumnezeu se va lupta pentru tine” (c. 4 v. 33). Lumea poate să aibe părerea, că preotul nu-și face datoria numai când preotul se tocmește cu aparențele. Să ne ferim ca de foc de apa-

rențele înselătoare. Se poate părea cuiva, că mintim pentru Domnul; dar tot Domnul zice; că fericiji săntem, când vom fi ocăriți mintind pentru Domnul, mare este adevărul acesta. Meditația profundă va fecunda activitatea preotului.

In Hristos să rămânem. Ideea aceasta să străbată toată ființa noastră, căci zis-a: „Eu sănăt calea, adevărul, și viață”. Alt adevăr nu există. Dacă ne vom abate dela Domnul, rătăcim și ducem în rătăcire turma ce ni s'a încredințat. Adevărul să-l iubim (Zah. 8 v. 19), căci adevărul este întru Isus. A ne tărgui, a ascunde adevărul, înseamnă a lăsa să plece dintră noi duhul de viață creștină, precum ar lăsa cineva pe toți ai săi în întuneric, ducând cu dânsul luminarea. Nu vă puneti, fraților preoți, în fața luminei lui Hristos, care trebuie să lumineze tuturor.

A stăru pe lângă adevăr nu înseamnă însă ca să nu eviți persecuția în caz de primejdie, dar aceasta nu este o desertare dela adevăr. Desertare se comite, numai când se face tovărășie cu minciuna. Mântuitorul ne învăță: „Si orcine nu vă va primi pe voi nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful de pe picioarele voastre” (Mat. 10.14). Iacob a fugit de mânia fratelui său Esau, Moisi a evitat moartea ce i-o pregătise Faraon, David a fugit de mânia lui Saul, prorocul Ilie a evitat furia Izabelei. Si ce să zicem de marele apostol Pavel, care fu lăsat într-o coșniță peste ear frații l-au trimis în Tars, ca să scape de furia Iudeilor? Din toate acestea se desprinde un adevăr plin de învățătură. Oamenii cei bineplăcuți lui Dumnezeu nici odată nu s'au tocmit cu minciuna, nici odată nu au elimentat această buruiană otrăvitoare, au avut bărbăția convingerilor.

Nu-i vorbă, au oamenii de azi convingeri, dar ce folos' dacă ei nu-și fac cursul în lume? Ce tolos, că opaiții are ce-i trebuie, dar stă neaprins? Cel ce iubește primejdia, va cădea în acea primejdie, zice Isus Sirah (8 v. 27). Însă a fugi de primejdia, ce credem că o aduce

viața păcătoasă și minciinoasă de azi, este o adevărată fugă din fața datoriei. Cu uimic nu se poate justifica o asemenea atitudine. Nu este primejduită viața slujitorului altarului. Și astfel toți trebuie să iasă din rezervă ce și-au impus-o eventual în fața minciunilor convenționale din zilele noastre. Tărâia convingerilor nu se poate clăti, dacă convingerile sunt creștine. Dacă am vedea, că fugim pentru persecuții din mijlocul turmei, ne-am scăpa viața, dar turma ar fi expusă la răpirea lupilor, ar trebui să rămânem la datorie. Căci zice Domnul: „Cel ce și-a pierdut sufletul său pentru mine, îl va afla pe el” (Mat. 10 v. 39). Dacă turma nu este expusă, ci numai noi, atunci fuga este admisibilă.

Audem în față 2 cazuri. întrebarea este: cine este expus, numai noi, păstorii, sau și turma? Răspunsul poate fi diferit, dar un singur răspuns corect se poate da: atât păstorii, cât și turma sunt expuși. Urmează deci, să nu fugim de turmă, zăgăzuind adevărul și acoperind minciuna. Cu steagul adevărului în mână să mergem spre biruință!

„Telegraful R.”

Dr. G. Comșa.

La aniversarea de 1600 ani a primului sinod ecumenic.

În ziua de 31 Mai, Dumineca a șaptea după sf Paști, am prăznuit, după rânduiala sf. noastre Biserici, *sinodul întâi ecumenic dela Niceia* al celor 318 purtători de Dzeu Părinti, dela a cărui tinere se țimplinesc 1600 de ani. Sinodul acesta precum și imprejurările, care l-au prilejuit au fost de importanță covârșitoare pentru toată desvoltarea ulterioară a Bisericii creștine.

Incepul veacului al IV-lea d. Hr. formează în istoria Bisericii creștine o epocă de luptă, de zbucium și de frâmantare sufletească, din care însă Biserica a ieșit bîruiotă, curățită de toată intinăciunea și liberătă de elementele destructive fixându-și directivă sigură pentru veacurile următoare și căștigând puteri nouă pentru realizarea scopului sublim desemnat de dzeescul ei întemeietor, de Domnul și Mântuitorul nostru Isus Cristos.

În cursul celor trei veacuri dintâi Biserica duce cea mai cruncenă luptă de existență. Deoparte împărății romani prizonesc pe creștini cu toată puterea de stat și cu cele mai brutale mijloace, de altă parte spiritele cele mai agere ale filosofiei pagâne din acel timp încearcă să înăbușe concepția de viață creștină. Atunci la începutul veacului al IV-lea, ajunge pe tronul împărației romane Constantin cel mare, care însoțit de ideile creștine întărește creștinismul întoc-

mai ca un apostol și-l înalță la locul meritat, la rangul de religie domnitoare și inviolabilă în stat. Tot atunci o seamă de creștini înzestrăți cu cele mai ales arme intelectuale spulberă toate atacurile nedrepte și învinuirile răuțacioase ale filosofilor pagâni și ale altor dușmani ai creștinismului. Biserica creștină ieșește triumfătoare din luptă intelectuală și liberătă de prigonirile brutale.

Se pare deci, că de acum înainte se va putea bucura de liniște pentru promovarea operei sale deosebite. Dar, precum în desvoltarea oricarei instituții formate din oameni, orice epocă de transiție se caracterizează prin ieșirea la iveală a diferite curente așa și în sănul Bisericii dela începutul veacului al IV-lea s'au ivit deosebite porniri, unele bune, dar și de cele rele, cari, dacă s'ar fi instăpanit, ar fi dus la prăbușirea grandiosului edificiu al Bisericii creștine. Cea mai periculoasă dintre acestea era mișcarea începută de preotul Arie din orașul Alexandria, care atâta fusași temelia credinței creștine, adevărul referitor la dumnezeirea Fiu lui Iezu. De aci, din Alexandria, care altcum era cel mai de seamă centru cultural al timpului, mișcarea să lășit repede în toate părțile și să producă între creștini o desbinare îngrijitoare, degenerată curând în dușmani și amenințând chiar temeliile Bisericii, aşezate de Isus Hristos și întărită de sf. apostoli și de succesorii lor. Și atunci păstorii Bisericii, episcopii din toată lumea cunoscută pe acele vremuri, cu ajutorul nelimitat al marelui ocrotitor al lor, care a fost Constantin cel mare, s'au adunat în sobor la Niceia în anul 325, ca să hotărască asupra măsurilor de luat față de primejdia amenințătoare. „Dumnezeestii pători”, după cum zice cântarea bisericăască din ziua aceasta, „urmând învățăturilor apostolești, au gonit pe lupii cel grei și pierzători, împrăștiindu-l dela staul Bisericii cu praștia Duhului”. Soborul acesta adeca la care s'a adunat tot ceace avea Biserica mai select, floarea creștinismului, a dat în hotărările sale, pentru toate timpurile, directiva de urmat atât în ce privește învățătura de credință cât și alte domenii bisericesti și de îndreptare a vieții creștine. Și mai ales luând ca bază sigură învățătura propoveduită de Isus Hristos transmisă neșirbit din generație în generație și cu ajutorul sfântului Duh au alcătuit o parte din mărturisirea de credință a Bisericii creștine, completată mai apoi la al doilea sinod ecumenic ținut la Constantinopol în a. 381. Această mărturisire de credință, numită *simbolul niceo-constantinopolitan*, cuprinzând cintesa adevărurilor netrecătoare ale creștinismului, a strălucit în biserică totdeauna ca o stea luminoasă, a rămas căluza creștinilor din toate timpurile până în ziua de astăzi.

Iar noi, cărora ni s'a dat să facem parte din Biserica ortodoxă ecumenică, avem măngăerea, că înaintașii noștri nu s'au abătut nici odată dela adevărurile de credință formulate de simbolul ecumenic dela

Niceia, și nici dela mijloacele desemnate de el ca cele mai potrivite întru realizarea mântuirii oamenilor. Avem înăngăerea, că sf. nastră Biserică ortodoxă română stă și astăzi pe baza credinței propovăduită de Isus Hristos transmisă în curațenie originală generației de azi.

* * *

Meditând asupra întâmplărilor și asupra spiritului timpului din vremea sinodului dela Niceia involuntar suntem îndemnați să facem o comparație cu stările noastre de astăzi. Ne izbește numai decât asemănarea mare dintre viața și sfletească de azi a neamului nostru și cea a creștinilor dela începutul veacului al IV-lea.

Intocmai ca atunci Biserica creștină, aşa astăzi neamul românesc a închelat o perioadă din viață sa, caracterizată mai ales prin lupta pe viață și pe moarte dusă veacuri de arândul împotriva dușmanilor externi, cari au căutat să ne desfințeze chiar cu mijloacele cele mai brutale. Dar precum odinioară Constantin cel mare a asigurat Bisericii libertate deplină, după ce mai năînt sute de mii de martiri și-au jertfit viața pentru idealul creștin și după ce creștinii celor trei veacuri dintâi au făcut sforțări supraomenești spre a dovedi puterea de viață a religiei nouă, astfel astăzi gloriosul nostru Domnitor cu ajutorul sfetnicilor săi, prin sforțările de veacuri ale neamului nostru și ale conducătorilor lui de pretutindeni iar în momentul decisiv prin jertfirea de sine a sute de mii dintre cei mai buni fii ai neamului, a realizat visul „de al cărui dor ne-au adormit și moșii și părinți”: libertatea națională deplină.

S-ar părea deci că acum, precum odinioară Biserica pe vremea lui Constantin cel mare și neamul românesc ar trebui să se bucure de o epocă de liniște. Dar precum atunci în sânul Bisericii, aşa astăzi s'au lăvit și între noi, ca în orice timp de tranziție, dferite curente de idei străine de mentalitatea noastră și cu alte concepții de viață. S'au născut fel de fel de porniri, dintre cari unele intențesc la zdruncinarea vieții noastre religioase, altele compromis moralitatea publică sau viața socială și familiară.

În fața acestei primejdii toți românii creștini buni au datoria să urmeze pările date de sfintii Părinți adunați la soborul dela Nicia, adevărat, precum aceia s'au ținut strâns de credință moștenită dela sf. Apostoli, aşa nici noi să nu ne lăsăm abătuți dela tradițiile străbune, ci să ținem cu credință la toate virtuțile, cari au înlesnit realizarea idealului național. Să luăm ca îndreptar concepția de viață a înaintașilor noștri, cari chiar și între cele mai grele împrejurări au știut să ne salveze și să ne păstreze comoriile cele mai sfinte: legea, limba și moșia. Pe liber cugetătorii noștri și vom lăsa în erexia lor, că omul numai dela dânsii a început să cugete, iar călăuză noastră viitoare va fi tot cea tradițională, adevărat spirtul romanismului creștin ortodox. Cu ajutorul ace-

stiau vom putea înălțura din viață noastră național creștină toate curentele de idei străine și concepții de viață cosmopolite, cari sub masca umanitarismului și internaționalismului încearcă să învenineze suflul nostru de români și de creștini ortodocși.

Urmând calea aceasta bătătorită de atâtea generații vom spulbera toate cauzele, cari duc la dezbinarea și împărecherea între frații de același sânge și cu ajutorul lui Dzeu se va întări în inimile noastre dragostea nefățărită ca iubindu-ne unii pe alții și într'un gând mărturisind să creiem neamului nostru viitor de aur și nouă personal să ne asigurăm mulțumire pe pământ și măntuire în viață cea vecinică.

Dr. Nicolae Popovici,
profesor seminarial.

1600 ani dela Soborul din Nicea.

(In formă de predică.)

„Părinte sfinte, păzește întru numele Tân pre cei ce mi-ai dat mie, ca să fie una, precum și noi“.

Acstea cuvinte din sf. Evanghelie ce se citește în Duminica Sf-Ior Părinți, îmi răsună încă în urechi, fiind finala rugăciunii preabineprimită pe care a ridicat-o Mântuitorul lumii către Tatăl cerec pentru Apostolii Evangeliei Lui.

Venii cu mine, iubiți Creștini, să ne transpunem și noi pe câteva momente în acele clipe când s'au rostit aceste cuvinte! Să ne alipim cu smerenie de ceata alor 13, cari părăsesc, pe inserate, un foisor din marginea Ierusalimului și să urcăm și noi o potecă pietroasă ce duce spre grădina numită Getsimani ascultând și noi, cum fac cei 12, pe Acela ce le vorbește atât de bland și duios, cum numai un părinte știe să și ia rămas bun dela cel mai iubiți Lui... Ascultăm și noi ultimile sfaturi părintești apropiindu-ne de poarta grădinil... Cel ce năînt dădea sfaturi de despărțire, acum deodată își ridică ochii spre cer și cu ochii înălcramăți se roagă fierbinte... și termină cu cuvintele cu cari începu eu. Se roagă pentru cei ce rămău în urma Lui... pentru că Lui scris este să păltimescă... să se crucifice... să se îngroape... a treia zi să învieze, ca apoi — după învierea din moarte — tot din mijlocul acestora pentru cari acum se roagă, să fie de un nou ridicat la cer deadreapta Aceluia Cui acum se roagă.

* * *

Învățătorul s'a înălțat întru Mărirea Cerurilor, învățătorii au rămas în lume ca să dea lumi pe Aceia pe care lumea l-a crucificat pe Golgota între urtele multimii inconștiente... Grea problemă va rămas vouă smerișilor ucenici!... Cum veți îndeplini-o?..

Rugăciunea de pe treptele grădinii Getsimani a ascultat-o sfântul Părinte care păză pe cei dați Fiului Lui ca una să fie, întocmai cum Tatăl și Fiul una sunt.

Două secole dearândul se varsă sânge de mar-

tiri creștini ca într' al treilea veac să se ridice măret — peste ruinele templelor păgâne — Biserică lui Hristos. Bizantul, Roma, Ierusalimul, Alexandria, Antiochia orașe pe a căror străzi s'a scurs atât sânge creștinesc — acu adăpostesc patriarhal! Cruzii cezari păgâni de ieri se schimbă ca mâne în cucernici împărați creștini.

Ce prăpastie între cele două lumii: Nazarineanul crucificat pe Golgota între batjocorile lumii atunci; acum, peste două veacuri, chipul Lui cadrat în aur și împodobit cu nestemate e purtat în litii pompoase închinându-se — chipului Lui — îndărjiții cezari blăjini împărați creștini!

Rugăciunea Ta, o Mântuitorule, a făcut pe Tatăl ceresc să păzească pe cei dați Tie; ei au rămas una, de aceea au băruit.

* * *

Suntem pe timpul domniei împăratului Constantin, care pentru sufletul lui care a primit pe Hristos întrânsul, primește numele de „cel mare”. Creștinii, fiii lui Dumnezeu, pot părăsi ascunzișurile catacombelor și ieșind la *lumina lumii*, ridică temple mărete pentru preamărirea Domnului. Preoții, cari până mai ieri jertfa cea fără de sânge o aduceau în caverne dosite în pământ, de azi liturgisesc la altare bătute cu aur în odădii ce scilipesc de pompă în bătaia soarelui lumii... Lumea de afară dă scilipirea ei celor cari nainte în întunericul peșterii, la o flacără palidă a opaițului miroitor intonat cu extremur rugăciuni Domnului...

Împărații în sfat cu pastori bisericii îubină festivitățile curții lor cu smerita aducere de jertfă și cu cucernicile rugăciuni scoase din întunericul catacombelor. Acum în sunete de fanfare puse în fruntea armelor puternice Căpenești lumești cu cele bisericicești intră în biserică la „Te deum laudamus” — adus întră lauda lui Dzeu, dar tot atunci și spre mărire a celor lumești.

Amestecul în cele lumești a celor pentru cari Mântuitorul s'a rugat pe trepte grădinii Getsimani să fie una — face ca într' acestia să între disarmonia.

Treisute de ani trec dela înălțarea la Cer al Domnului, abia două decenii dela ieșirea creștinilor la *lumina lumii* din negura catacombelor — și iată pe *fiul lumii* îmbrăcat în haină preotească, iată pe un slugitor al altarului îmbătat de scilipirile lumii! Arie nu mai știe crede. Arie nu are voință, Arie nu se mai poate ridica pe aripile credinții. Arie în cercul lui de vederi e condus de rațiune, de minte... și sărmianul Arie nu știe că mintea e aşa de îngustă ca și lumea din care se nutrește! Mintea lui nu-i poate arăta ceva mai mare decât omul, omeneșul, lumescul. „Om a fost și Hristos” zice acest fiu rătăcit și rătăcirea lui, fiind scoasă din lume, avea răsunet în lume... și la altarul Domnului ajung fiii lumii.

Incarunțitul în tradițiile apostolești, cucernicul Petru, patriarchul Alexandriei, adevăratul, preot a lui Hristos, adevărat urmaș al Apostolilor — nici nu bănuise măcar asupra cui își puse mâinile când hirotoni pe Arie întră diacon. I-se descoperi însă în mod minunat: era adăucit tocmai într'o rugăciune la altar, când apărea Mântuitorul în chip de copil nevinovat înănd pe brațe o haină ruptă zicând: *Arie a rupt-o!*

Zadarnice răinănu năzuințele mucenicului Petru de-a scăpa biserică de acest eret, rătăcirea fiind din lume, e sprijinită de lume și fiii lumii pe un timp

biruesc pe fiil lui Dzeu. Pe mucenicul Petru îl urmează în scaun lumescul Ahila... Fiii lumii nu vor părgări însă timp îndelungat cele sfinte, căci scaunul patriarchal se va ocupa de energeticul *Alexandru*, care alungă pe Arie dela sfântul altar. Și fiii lumii erau mulți și puternici, iar fiii lui Dzeu smerișii... și lupta era îndărjită. Nu mai rămase pentru împăratul Constantin alta de făcut, decât să chemă în sobor pe toți cei ce poartă insignile apostolești să văză acolo, care tabăra e mai mare și să să vădească adevărul pe partea cărora stă: pe a fiilor lumii ori pe acelor ce urmău vechea credință urmată din tată în fiu începând cu Apostolii pentru cari atunci pe trepte grădinii Getsimani astfel sfărșea rugăciunea Fiului către Tatăl: *Păzește-i întru numele Tău... să fie una, precum și noi.**

* * *

Spre orașul Nicea, unde chemase Constantin soborul, se îndreptau din toate unghiuile creștinești părinții, urmașii apostolilor și purtătorii insignilor Lor, dar nu cu suite pompoase și deșerte... 318 de pastori se apropiau de Nicea îngândurați, căci în turmă le intraseră lupii... 318 părinți în haine lungi închise urcau treptele templului din Nicea să ocupe locurile destinate în adunare. Se așezau în tăcere și aștepuau cu smerenie. Din gânduri se trezesc pe o clipă, când intră împăratul. Nici acesta nu era acum urmat de gardă-l lucioare, cu capul descoperit se îndreaptă spre un scaun alături de părinți, nu trece năntă să urce tronul ce î-se gătise. Tronul lăsat gol era ocupat în mod nevăzut de cineva mai mare decât Constantin cel mare...

Aruncând o privire asupra celor cari se adună să colo, vom observă alături de împărat pe înțeleptul și la vorbă cumpănatul *Silvestru* al Romei lângă el cu plete lungi albe ce cadrează o față slabă pallidă: blăjincul *Mitrofan* al Tarigradului. În față lor se ridică figura dreaptă cu fruntea lată și ochii scânteiori ai dârzului în credință *Alexandru* al Alexandriei. Dreapta-i îmbrățișind și-o razină de umărul arhidiacoului său, blândul și la vorbă dulce, — afirmând prin acest gest că consumă în întregime cu cele ce le spune atât de convingător — *Atanasie*, care va deveni urmaș al scaunului și care după acest sobor va primi numele de „cel mare”. Mai spre ușa intrării, ca a unor ce întârziase puțin, se zărește silueta izbăritorului de Mir *Nicolae* și cea a lui *Spiridon* al Trimitudinei. Zăboviră în cale la botezul unui retor-filosof păgân pe care-l încreștinaseră în drum spre Nicea.

Ultimile cuvinte ale arhidiacoului Atanasie resunări duios. Toți cei 318 părinți și împărat cu ochii ațințiti asupra tronului la aparentă gol, dar pe care trona însuși Mântuitorul prin Duhul sfânt, se scoală toți și apoi ridicând ochii spre cer intonează respicat una:

Cred... întrunul Dzeu Tatăl... atotuitorul cerului și pământului: văzutelor și nevăzutelor. Cred... și întrunul Domn, Isus Hristos... fiul lui Dzeu, născut din Tatăl naște de veacuri. Lumină din lumină... Dzeu adevărat din Dzeu adevărat: născut și nu făcut... El pentru noi oamenii și pentru măntuirea noastră... să a pogorit din cer... să a întrupat dela Duhul sfânt și... din Fecioara Maria om să făcut... A pătimit... să a răstignit... să a îngropat și... a treia zi a inviat. Să suit la ceriuri și șade... dea-

*dreapta Tatălui însă... iarăs va să vină... să judece
vii și morții... căci a lui împărătie nu are sfârșit.*

Această mărturisire au făcut-o cu 1600 ani înainte 318 părinți și un împărat adunați în sobor la Niccea. Au simțit pe Mântuitorul alături de el și au rămas una așa cum s'a rugat El atunci... demult pe treptele dela Getsimani ca una să fie.

* * *

Azi după 1925 ani dela Hristos și 1600 ani dela întâiul sobor creștinesc milioane și milioane se zic pe ei creștini având credința lor îmbrăcată în forme mai mult ori mai puțin lumești. Am găsi oare azi un împărat și 318 părinți ai bisericilor creștine adunați într'un sobor să rostească una, simând pe Domnul între ei?

In loc de răspuns, aceea ce am vrea să o răspundem, veniți să o înmoiem în apa vie a credinții și de câte ori rostим ori auzim rostindu-se acele cuvinte de afirmare a credinții — simbol pentru noi azi — veniți cu o voință tare să trecem acele rostite de gură prin fibrele noastre trupești și cutremurându-ne să simțim că Domnul e de față, acolo unde noi ne exprimăm credința, unde ne rugăm... și să ne îndreptăm spre El cu cuvintele: ... Părințe sfinte, păzește-ne și pre noi întru sfânt numele Iau... precum pe treptele grădinii Getsimani ai rugat pe Tatăl să facă una pe ai Iau... precum în soborul din Nicea una ai făcut să rostească cei 318 părinți și împărat... fă-ne și pre noi una să fim întru Tine, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Arad, 31 Mai 1925.

Prof. C. Turicu.

Desbaterile Sf. Sinod.

După cum a fost anunțat, la 15 Mai crt. s'a deschis sesiunea de primăvară a Sf. Sinod.

La orele 10 a. m. s'a oficialat chemarea Duhului Sfânt la mitropolie, iar la ora 11 s'a deschis sesiunea, sub președinția S. Sale Patriarhului Miron, în palatul din str. Antim.

Di. Al Lepădatu, ministrul cultelor, a citit mesajul de deschidere, apoi a luat cuvântul S. Sa Patriarhul Miron, carele a adus la cunoștință Sinodului votarea cu unanimitate a legei de organizare bisericească și sanctionarea ei de către M. Sa Regale. Înalțul prelat a cerut membrilor Sf. Sinod sprijinul spre a înfăptui în cadrul novei legi, o nouă viață bisericească. Îndeamnă pe chiriarhi să meargă în mijlocul preoților și să-i îndemne la o activitate bogată, pentru binele bisericii și al statului. A mulțumit apoi Suveranului, guvernului și membrilor Sinodului pentru înfăptuirea legii de organizare bisericească, care are o importanță epocală.

D. Al. Lepădatu, ministrul cultelor, a urat o rodnică activitate acestei sesiuni și a rugat Sinodul, ca încă în sesiunea aceasta să discute reorganizarea învățământului seminarial.

S'a procedat apoi la alegerea diferitelor comisiuni. În ședința II- a Sf. Sinod a ratificat convenția cu „Fundăția Principele Carol”, după care „Institut Biblic” a contribuit la editarea Noului Testament tradus de pă. Gr. Pișculescu (Gala Galacton) și al căruia manuscris se găsește în proprietatea „Fundăției Principele Carol”. Aceasta fundație va subvenționa și traducerea Vechiului Testament.

S'a dat mandat d-lui prof. Coculescu, să reprezinte Sinodul la conferința internațională de astronomie, care va studia reforma calendarului.

Până acum tunderea întru monahi a fraților din mănăstiri se făcea cu aprobarea Sf. Sinod. S'a decis, ca pe viitor tunderile să se facă direct de către episcopii competenți.

In urma membrii Sf. Sinod au discutat modalitatea prin care s-ar putea veni în ajutorul Patriarhiei din Ierusalim, care se găsește în mare jenă financiară. Soluționarea acestei chestiuni s'a amânat pentru o ședință viitoare.

In ziua a treia s'a luat în discuție invitația sinodului provincial din Canterbury, prin care sinodul nostru este rugat să delege un reprezentant la sărbătoarea aniversării a 1600 de ani dela sinodul ecumenic dela Nicea, serbarea ce se va ține la Westminster-Abbey.

Sf. Sinod a delegat pe S. Sa Patriarhul Miron. P. S. Sa Vartolomeu, episcopul Râmnicului, a citit referatul comisiunii instituite pentru studierea chestiunilor care fac obiectul desbaterilor conferințelor creștine mondiale ce se țin în August la Stockholm.

Sinodul a admis acest referat și a delegat să participe la aceste conferințe pe: I. P. S. L. Mitropolitul Nicolae al Ardealului și Nectarie al Bucovinei, episcopul Vartolomeu, arhimandritul Scriban, pă. Ciceronie lordăchescu, prof. Ioan Lupaș, V. G. Ispir și R. Căndea.

Unul dintre acești delegați va pleca dela Stockholm la Berna, ca să reprezinte biserică română la congresul ce se va ține la 2 Sept. a. c. al vechilor catolici.

Cu privire la reorganizarea mănăstirilor, Sf. Sinod hotărăște ca normele stabilită de soborul călugăresc din eparhia Ungro-Vlahiei, adunat de curând sub președinția patriarhului, să fie înaintate tuturor eparhiilor pentru a fi studiate și a face propuneră.

In ziua a patra Sf. Sinod a luat la cunoștință gramata episcopului rus Evlogie din Paris care arată că a înființat acolo o academie teologică pentru formarea clerului din Rusia.

La propunerea P. S. Sale episcopului Roman al Orăzii-Mari, Sf. Sinod numește vicar episcopal pe Pă. Andrei Magier, ridicându-l la rang de arhimandrit.

In ședința următoare s'a ales o comisie compusă din P. S. Sa Lucian, episcopul de România, re-

monahul Tit Simedrea, directorul cancelariei Sf. Sinod, și Dr. P. Ionescu, care să pună în aplicare legea și statutul de organizare a bisericii ortodoxe.

Se procedează la alegerea pentru scaunul vacant de episcop militar de Alba-Iulia.

În urma votării au intrunit: Pr. V. Pocitan din București 19 voturi; Pr. Dr. Ioan Stroia din Sibiu 19 voturi și Pr. Vespasian Răduț din Răduț 18 voturi.

Suveranul are dreptul să numească pe unul din cei trei de Episcop militar.

După terminarea alegerii s'a intrat în ordinea de zi.

S'a decis să se intervie pe lângă guvern pentru a se modifica art. 83 din actuala lege a Învățământului superior, în sensul ca în comisiunea de examinare a candidaților pentru ocuparea catedrelor dela facultatea de teologie cei doi membrii sinodali să fie delegați de Sinod, iar nu aleși de senatul universitar ca până acum.

În ultima ședință a sesiunii actuale, Sfîrșitul Sinod a luat la cunoștință părerea Academiei Române cu privire la revizuirea limbii cărților bisericești. În comisia de revizuire vor fi delegați toți mitropolitii țării, arhiepiscopul Evghenie Humulescu și — pentru specialitatea cântărilor bisericești — profesorul Cucu dela conservatorul din capitală.

Sinodul a discutat sărbătorirea celui de al 16-lea centenar dela sinodul ecumenic ținut în 325 la Nicæea. Serbătorirea se va face în 15 Octombrie 1925 la Iași, iar în zilele acestea se va da o enciclică sinodală, și în 37 Mai a. c., în Duminica Sf. Părinti dela Nicæa, se vor ține servicii divine cu deosebit fast în toate bisericile noastre din țară.

La sfârșitul ședinței dl ministrul ai cultelor Al. Lepădatu a citit mesajul regal de închidere a sesiunii Sinodului.

PROTOCOL

despre ședințele Sinodului eparhial din dieceza ort. română a Aradului ținute în sesiunea ordinată a anului 1925.

Şedința V.

(Urmare)

Nr. 69. Se cetește raportul Nr. 1120/924 al Consistorului relativ la socoțile fundațiunilor și a bugetului Consistorial pe anul 1923 cu starea lor după cum urmează:

I. Fondul general și buget.

Starea la finea anului 1922	Lei	59450 58
Intratele și venitele în anul 1923	"	2773570 12
laolaltă:	"	2833020 70
Eșitele și spesele în anul 1923	"	2404189 64 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	428831 05 $\frac{1}{2}$

II. Fondul instruct. episcopesc.

Starea de la finea anului 1922	Lei	174050 11 $\frac{1}{2}$
Intratele și eșitele în anul 1923	"	40365 70
laolaltă:	"	214415 81 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	11013 04 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	203402 77

III. Fondul seminarial.

Starea de la finea anului 1922	Lei	188216 77 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	125042 43
laolaltă:	"	31323 820 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	46952 74 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	266305 46

IV. Fondul pentru promovarea culturală religioasă.

Starea de la finea anului 1922	Lei	23432 09 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	1544 19
laolaltă:	"	24976 19 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	111250 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	23863 69

V. Fondul capelei Arad-Gai.

Starea de la finea anului 1922	Lei	222 84
Intratele și venitele în anul 1923	"	15 80
laolaltă:	"	238 64
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	238 64

VI. Fondul bibliotecii preparandiale.

Starea de la finea anului 1922	Lei	1010 99
Intratele și venitele în anul 1923	"	71 90
laolaltă:	"	1082 89
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	1082 89

VII. Fondul sinodal congresual.

Starea de la finea anului 1922	Lei	17599 25
Intratele și eșitele în anul 1923	"	3855 50
laolaltă:	"	21454 75
Eșitele și spesele în anul 1923	"	23420
Starea la finea anului 1923	"	21220 55

VIII. Fundațiunea Patrichie Popescă.

Starea de la finea anului 1922	Lei	1530 18
Intratele și venitele în anul 1923	"	107—
laolaltă:	"	1637 18
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	1637 18

IX. Fundațiunea I. Popovici Pappi.

Starea de la finea anului 1922	Lei	23155 29
Intratele și venitele în anul 1923	"	1645 93
laolaltă:	"	2480 019
Eșitele și spesele în anul 1923	"	1645 90
Starea la finea anului 1923	"	24651 69

X. Fundațiunea contelui A. Forray.

Starea de la finea anului 1922	Lei	1458 56 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	58'20
laolaltă:	"	1516 76 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	1516 76 $\frac{1}{2}$

XI. Fundațiunea contelui Coloman Almány.

Starea de la finea anului 1922	Lei	1740 64
Intratele și venitele în anul 1923	"	123'80
laolaltă:	"	1864'44
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	1864'44

XII. Fundațiunea G. Faur, Oradea-Mare.

Starea de la finea anului 1922	Lei	11903'40
Intratele și venitele în anul 1923	"	
laolaltă:	"	11903'40
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	11903'40

XIII. Fondul diecezan de asigurare.

Starea de la finea anului 1922	Lei	84363 83 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	19069 22
laolaltă:	"	103433 05 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	17339 51 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	86093 54

XIV. Fondul pt. înființarea unui gimnaziu rom.

Starea de la finea anului 1922	Lei	22300 18
Intratele și venitele în anul 1923	"	1587 30
laolaltă:	"	23887 48
Eșitele și spesele în anul 1923	"	197 86
Starea la finea anului 1923	"	23719 62

XV. Fundațiunea Teodor Papp din Checheș.

Starea de la finea anului 1922	Lei	397 63'70
Intratele și venitele în anul 1923	"	41521'80
laolaltă:	"	438885 50
Eșitele și spesele în anul 1923	"	14370 09 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	424515'41

XVI. Fundațiunea Iorgovici-Ebesfolvai.

Starea de la finea anului 1922	Lei	14110 54
Intratele și venitele în anul 1923	"	3501'10
laolaltă:	"	17611'64
Eșitele și spesele în anul 1923	"	1044'90
Starea la finea anului 1923	"	16516'74

XVII. Fundațiunea Elena Ghiba-Birta.

Starea de la finea anului 1922	Lei	77911 34 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	3716 20
laolaltă:	"	81627 54 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	2545 64 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	79081'80

XVIII. Fondul de penziuni al funcț. comun cu Oradea Mare.

Starea de la finea anului 1922	Lei	941'50
Intratele și venitele în anul 1923	"	
laolaltă:	"	941'50
Eșitele și spesele în anul 1923	"	
Starea la finea anului 1923	"	941'50

XIX. Fondul bisericesc-clerical.

Starea dela finea anului 1922	Lei	160778 25 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	23833'45
laolaltă:	"	184606 71 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	17501 75 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	167104 96

XX. Fondul școlar-preparandial și aucta.

Starea dela finea anului 1922	Lei	50404 74 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	15101'51
laolaltă:	"	65506 25 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	9623 47 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	55882'78

XXI. Fundațiunea Balla.

Starea dela finea anului 1922	Lei	14202 86 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele din anul 1923	"	1005'20
laolaltă:	"	15208 06 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1922	"	68 00 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	"	15140 06

XXII. Fondul diecezan preoțesc.

Starea dela finea anului 1922	Lei	897083 02
Intratele și venitele în anul 1923	"	443064'91
laolaltă:	"	1320147'93
Eșitele și spesele din anul 1923	"	289148'65
Starea la finea anului 1923	"	1060969'28

XXIII. Depozite de cassă.

Starea dela finea anul 1922	Lei	1331162 14 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele din anul 1923	"	681406'54
laolaltă:	"	2012469 28 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele din anul 1923	"	690708 06 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anul 1923	"	1321861'22

XXIV. Fondul de despărțire terarhică.

Starea dela finea an. 1922 passivă	Lei	3215 39 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	—
laolaltă:	"	3215 39 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	271'25
Starea la finea an. 1923 passivă	"	3480 64 $\frac{1}{2}$

XXV. Ajutorul de stat pentru preoți.

Starea dela finea anului 1922	Lei	10064'74
Intratele și venitele în anul 1923	"	7543760 05
laolaltă:	"	7553824'79
Eșitele și spesele în anul 1923	"	7438472'10
Starea la finea anului 1923	"	116351'69

XXVI. Fondațiunea Mitra Ungorean.

Starea dela finea anului 1922	Lei 5230·49
Intratele și venitele în anul 1923	„ 312·20
laolaltă „ 5542·69	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 25·46
Starea la finea anului 1923	„ 5517·23

XXVII. Fondațiunea Ștefan Antonescu.

Starea dela finea anului 1922	Lei 207741·52 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	„ 22603·01
laolaltă „ 290·44 59 $\frac{1}{2}$	
Eșitele și spesele în anul 1922	„ 736·82 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	„ 289607·77

XXVIII. Fondațiunea episc. Iosif Goldiș.

Starea dela finea anului 1922	Lei 26678·71
Intratele și venitele în anul 1923	„ 18611·79
laolaltă „ 45290·50	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 7166·30
Starea la finea anului 1923	„ 38124·20

XXIX. Fondațiunea episc. Ioan Mețian și tipografia.

Starea dela finea anului 1922	Lei 1029336·27 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	„ 2277100·71
laolaltă „ 3306436·98 $\frac{1}{2}$	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 2088838·22 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	„ 1217598·76

XXX. Fondațiunea Teodor Feier din Bonțești.

Starea dela finea anului 1922	Lei 24295·69
Intratele și venitele în anul 1923	„ 1729·20
laolaltă „ 26024·89	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 117·52
Starea la finea anului 1923	„ 25907·37

XXXI. Fondațiunea Dr. Iuliu T. Mera, Siria

Starea dela finea anului 1922	Lei 45582·70
Intratele și venitele în anul 1923	„ 5923·50
laolaltă „ 51506·20	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 1339·30
Starea la finea anului 1923	„ 50160·90

XXXII. Fondul bisericesc cultural.

Starea dela finea anului 1922	Lei 38365·87 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	„ 9418·78
laolaltă „ 47782·65 $\frac{1}{2}$	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 668·02 $\frac{1}{2}$
Starea la finea anului 1923	„ 47113·73

XXXIII. Fondul librăriei diecezane a Consist. din Arad.

Starea dela finea anului 1922	Lei 1022166·97
Intratele și venitele în anul 1923	„ 1393001·43
laolaltă „ 2415168·50	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 1152692·37
Starea la finea anului 1923	„ 1262476·13

XXXIV. Fondul de stipendii a Episcopului Ioan I. Papp.

Starea dela finea anului 1922	Lei 37432·19
Intratele și venitele în anul 1923	„ 3670·56
laolaltă „ 41102·75	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 41102·75
Starea la finea anului 1922	„ —

Conform dispoziției fondatorului acest fond s'a contopit în fondul său pentru orfelinatul din Beiuș, vezi sub XXXVIII.

XXXV. Fondul școalei civile de fete cu internat.

Starea dela finea anului 1922	Lei 164337·51 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1922	„ 2779·80
laolaltă „ 167117·31 $\frac{1}{2}$	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 147·75
Starea la finea anului 1923	„ 166969·56

XXXVI. Fondul special de penziuni a funcț. Cons. Arad.

Starea dela finea anului 1922	Lei 260305·08
Intratele și venitele în anul 1923	„ 25060·10
laolaltă „ 285365·18	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 2866·76
Starea la finea anului 1923	„ 283498·42

XXXVII. Fondațiunea Emanuil Ungurean.

Starea dela finea anului 1922	Lei 227746·57
Intratele și venitele în anul 1923	„ 27021·17
laolaltă „ 254767·74	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 22000—
Starea la finea anului 1923	„ 232767·74

XXXVIII. Fondul Episc. Ioan I. Papp ptr. Orfelinatul din Beiuș.

Starea dela finea anului 1922	Lei 157695·85
Intratele și eșitele în anul 1923	„ 217370·79
laolaltă „ 375066·64	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 21491
Starea la finea anului 1923	„ 374851·73

XXXIX. Depozitul alumneului din Beiuș.

Starea dela finea anului 1922	Lei 12047·13
Intratele și venitele în anul 1923	„ 258·20
laolaltă „ 12305·33	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 9542·26
Starea la finea anului 1923	„ 2763·07

XL. Fondul ptr. promor. cult. rel. comun cu Oradea-Mare.

Starea dela finea anului 1922	Lei 10149·55
Intratele și venitele în anul 1923	„ —
laolaltă „ 10149·55	
Eșitele și spesele în anul 1923	„ 251—
Starea la finea anului 1923	„ 9898·55

XLI. Fondul de asigurare comun cu Oradea-Mare.

Starea dela finea anului 1922	Lei	25068.75
Intratele și venitele în anul 1923	"	271.25
laolaltă	"	25340—
Eșitele și spesele în anul 1923	"	— —
Starea la finea anului 1923	"	25340—

XLII. Fondul bisericesc comun cu Oradea-Mare.

Starea dela finea anului 1922	Lei	298026.25 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	105290.61
laolaltă	"	403316.86 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	37724.95
Starea la finea anului 1923	"	365591.91 $\frac{1}{2}$

XLIII. Fondul preoțesc comun cu Oradea Mare.

Starea de la finea anului 1922	Lei	426195.03 $\frac{1}{2}$
Intratele și venitele în anul 1923	"	86733—
laolaltă:	"	512930.03 $\frac{1}{2}$
Eșitele și spesele în anul 1923	"	43465.73
Starea la finea anului 1923	"	469464.30 $\frac{1}{2}$

XLIV. Fondul taxelor de 10% dela preoți.

Starea de la finea anului 1922	Lei	494641.46
Intratele și venitele în anul 1923	"	481155.40
laolaltă:	"	975796.80
Eșitele și spesele în anul 1923	"	1616—
Starea la finea anului 1923	"	974180.96

XLV. Fondul taxelor de 10% dela funcț. și profesori.

Starea de la finea anului 1922	Lei	110653.50
Intratele și venitele în anul 1923	"	80515.80
laolaltă:	"	191169.30
Eșitele și spesele în anul 1923	"	— —
Starea la finea anului 1923	"	191169.30

Sinodul aproba socojile prezентate și dă Consistorului absolutor pentru anul de gestiune 1923.

Nr. 70. Raportul Nr. 1544/1924 al Consistorului despre bugetul pe anul 1924, pe care la propunerea comisiunii Sinodul îl votează cu:

Venite	Lei	2.642.720
Spese	"	2.517.768
deci cu excedent . .	Lei	130.932

Nr. 71. Raportul general Nr. 1215/1925 al Senatului Epitropesc relația la gestiunea Consistorului din Arad despre activitatea sa din anul 1924 Comisia propune, iar

Sinodul atât în general cât și în special îl ia la cunoștință și abroba ștergerea sumei de Lei 26.461.07 neincasabilă și amortisată, cuprinsă sub poz. 2 din raport.

(Va urma).

INFORMAȚIUNI.

AVIZI

Se aduce la cunoștința celor interesați, că examenele *elevilor particulari* dela Institutul teologic ort. rom. din Arad se vor începe *Luni, 22 Iunie*, la oarele 8 dim., cu examenele în scris al tuturor candidaților din anii I—III. În zilele următoare, 23—26 Iunie, vor avea loc examenele orale, începând cu elevii din anul III-lea.

Amânarea examenului pe sesiunea din Septembrie se admite pe baza unei cereri motivate, adresată Direcției Institutului.

Direcție.

Ziua eroilor. Să prăznuiește în Arad, și în anul acesta cu pietatea cuvenită. O procesiune condusă de 10 preoți sub pontificare părintelui asesor M. Păcașian, a mers la monumentul eroilor din cetate unde s-a săvârșit parastas pentru sufletele dragilor noștri eroi. La procesiune au participat autoritățile civile, militare, armata cu mincica militară, școalele din Arad, și public însemnat.

Vicar Episcopesc. I. P. C. Sa dr. Andrei Magier, care de curând a fost ridicat la rangul de archimandrit din partea sfântului Sinod a fost numit de P. S. Sa episcopul Roman Ciorogar, vicar episcopal. E o răsplătită meritată a muncii prestată de părintele Magier. Sincere felicitări!

BIBLIOGRAFIE.

În editura librăriei diecezane din Arad a apărut în ediția a doua „**Predici**”, aprobată de Prea Ven. Consistor arhidiezan sub No. 6661/1918 Bis. de Preotul Gheorghe Maior, profesor de religie și duhovnic la școala normală din Sibiu.

Acest volum de 144 pagini cuprinde următoarele predici:

Predică la presentarea unui cleric în parohie unde vrea să concureze; Predică la instalarea de preot; Sămănătorul: Nu e Dumnezeu, ci numai natură? — Despre credință, — E lipsă de credință? — Despre credință (iovanătură). — Despre credință (roadele ei), — Despre rugăciune, — Despre post, — Îndemnare la pocăință, — Rugăciunea domnească, — Despre mărire pământească, — Despre fericire, — Despre muncă, — Despre viața vecilor, — Despre conștiință, — Despre blândețe, — Despre datoria de a ne ierta unul altuia, — Despre via Domnului, — Adevărul: Cristos, — Predică la Nasterea Domnului, — La Dumineca Stâlpărilor (Dumineca VI. din post.) — Inviearea lui Cristos, — La înălțarea Domnului, — Tinărul din Nain, — Despre căsnicie, — Despre ednația copiilor, — Cuvântare la alegeri de funcționari bisericești.

Cuprinsul atât de variat și de actualitate a acestui nou volum de predici ce-l pune la dispoziția Onor. Preoții părintele Gh. Maior, e fără îndoială un eveniment îmbucurător în literatura noastră bisericăescă.

Munca păstorilor sufletești, care în aceste vremuri de decadență morală trebuie să stea la înălțimea elevației lor, vestind cuvântul lui Dumnezeu cu și fără vreme, e în mare măsură ușurată prin predicile părintelui Gh. Major.

În urma calităților prin cari se impun din toate punctele de vedere, le recomandăm cu căldură Onor. Preoțimi.

Volumul se poate comanda dela *Librăria Diecezană din Arad*, cu prețul de Lei 35. — plus Lei 2:15 pentru francatură.

I. Agârbiceanu: Visurile — povestiri (Biblioteca Seminarului, No. 67—68).

Marele nostru prozator a adunat în acest volum o samă de admirabile povestiri care fixează pentru totdeauna câteva momente din războul nostru de întregire. E prinsă cu măestrie frământarea populației românești a unui sat ardelean de lângă fosta graniță, în preajma și în timpul intrării și retragerii armatei române din Ardeal.

„Visurile” îmbogățesc cu câteva puternice povestiri imbelșugata activitate literară a părintelui *Ion Agârbiceanu*.

Prețul 10 Lei. Se poate comanda dela *Librăria Diecezană din Arad*.

Convocare.

Frații preoți, membrii ai cercului religios Mândruloc, sunt poftiți să iau parte la întrunirea ce se va ține în 13 Iunie a. c. (sărbătoare locală) în comuna Ghioroc, cu următorul program:

1. Dimineața la orele 7 Utenie. La ora 9 sfânta Liturgie oficiată în sobor. La priceasă predică de preotul *I. Marșieu*. După sf. Liturghie procesiune cu litia între vii. Conferință intimă: restaurarea. La orele 3 d. m. conferință pentru prapor de preotul *I. Ardelean*.

Cuvin, la 1 Mai 1925.

Dumitru Popa,
notar.

Nicolae Tandru,
președinte.

Nr. 1776—1925.

Ordin circular.

Având în vedere că Administrația financiară din Arad — în urma ordinelor primite dela Ministerul Finanțelor — nu poate lichida nici o plată fără ca aceasta să fie justificată cu acte în regulă (cu chitanțe) și fără dovedirea achitării impositelor restante și curente din partea celui îndreptățit a primi plată; având în vedere apoi că Consistorul trebuie să pre-

zenteze la Administrația financiară *deodată cu statul* despre retribuțiile preoților și chitanțele preoților, cărora li s-au asemnat retribuțiile și să dovedească că toți și-au achitat *impositele restante și curente*, și ca să nu întâmpinăm dificultăți la ridicarea banilor dela Administrația financiară, dispunem următoarele:

Cu începere dela 1 Iulie a. c. fiecare preot are să înainteze aici pe calea oficiului protopopesc cel mai târziu până la finea lunei prime din trimestrul pentru care și ridică retribuțiile, chitanțele despre retribuțiile pe acel trimestru, ca astfel avându-le *toate*, împreună cu *statul* să le putem prezenta la Administrația financiară pentru lichidare și pentru ridicarea banilor, căci numai în modul acesta ni e dată posibilitatea ca să începem și noi la timp achitarea plății preoților.

Nainte de a înainta chitanțele la protopopi, fiecare preot va prezenta chitanța sa organelor în drept a Statului, pentru a induce pe dosul ei o adeverință oficioasă, că preotul nu e în restanță cu impositele. În urmare fiecare preot să-și achite impositele restante și curente pe trimestrele anterioare, ca pe chitanță pentru trimestrul următor organele în drept a statului să poată induce adeverință oficioasă despre achitarea impositelor.

Blanchetele de chitanță se vor distribui la timp pe calea oficiilor protopopesci. Chitanțele adunate de P. O. Domni protopopi în cursul lunei prime din trimestru, aceștia ni-le vor înainta aici până în 2 zi din luna a doua din trimestru, fără considerare la aceea că unul dintre preoți nu și-a înaintat acolo chitanța sa.

După ce Consistorul în luna a treia din trimestru va fi ridicat banii dela Administrația financiară în baza statului la care vor fi anexate chitanțele preoților, retribuțiile se vor distribui preoților prin Prea Onor. Domni protopopi, conform conspector ce le vor primi de aici, având preoții prin subscricerile lor a recunoaște primirea sumelor de plată indicate în conspect.

E deci în interesul tuturor și a fiecărui în parte ca să se conformeze acestor dispoziții. Atragem atențunea Onor. domni preoți că cei care nu se vor conforma acestor dispoziții, vor trage consecințele, pentru că să se știe odată pentru totdeauna, că acelora care nu își vor dovedi achitarea impositelor, nu li se vor achita retribuțiile, urmând ca acestea, în lipsa acelor justificative, să se verse din partea Administrației financiare la Stat. Astfel acei preoți vor fi nevoiți să intervină cu cereri la

Ministerul Cultelor pentru asemnarea din nou a acestor retribuțuni, pentru că un salar odată ordonanțat dar făcut venit la stat pe motivul că nu, a fost incassat la timp, nu se mai poate sub nici un motiv ordonanța a două oară din creditul delegat.

Vom fi nevoiți a recurge și la acest mod de disciplinare a celor neglijenți, pentru că nu putem admite, în urma neglijenței unora să suferă cei mulți și nici aceea nu o putem admite, ca noi să nu ne putem îndeplini lucrările noastre la timp din cauza piedecilor ce ni le pun unii prin neglijența lor.

Arad, la 30 Maiu 1925.

Consistorul ort. rom. din Arad.

Mihaiu Păcățian, m. p.
protopop, ases. ref. cons. președinte.

Nr. 1701/1925.

Ordin circular.

Ministerul Cultelor cu adresa Nr. 21132 din 19 Maiu a. c. ne comunică hotărârea Consiliului de Miniștri prin care pe individul N. Ionescu-Braila, participant la diferite licitații publice în calitate de furnizor, îl eschide dela orice licitație publică sau angajament prin bună învoială pentru orice fel de aprovizionări sau angajament prin bună învoială pentru ori ce fel de aprovizionări sau efectuări de închrăni dovedit fiind că pentru falșuri și escrocheerii a fost condamnat și arestat în mai multe cazuri.

Aducem la cunoștință organelor noastre parohiale spre știre și conformare.

Arad, la 1 Iunie 1925.

Consistorul ortodox român din Arad:

Mihaiu Păcățian m. p.
președinte, ases. ref. consistorial.

CONCURSE.

Nr. 1453/1925.

Concurs repetit.

Pentru distribuirea unei eventual alor două burse din fundațunea medicului Dr. Iuliu T. Mera din Siria, se publică concurs de 30 zile, socotite dela prima publicare a acestui concurs în organul episcopal „Biserica și Școala”.

Admisibili la concurs sunt în general tinerii români ortodocși săraci studenți la facultăți de drept, medicină, filosofie, tehnică, teologie, cu purtare bună

și spor excelent în studii. La distribuirea burselor se vor ține în seara următoarele dispoziții speciale ale fundatorului.

a) Preferința vor avea în locul prim aceia dintre reflectanți, cari vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al șaselea grad de sânge ori cuscere.

b) În al doilea loc tinerii născuți în Siria (jud. Arad).

c) În al treilea rând: cei născuți în județul Aradului, resp. în dieceza Aradului, și în fine cei născuți în mitropolia ort. română a Ardealului.

d) În absența reflectanților potriviști din categoriile de mai sus ale studenților dela facultăți se pot vota burse și altor tineri studenți eminenți și săraci din clasele V—VIII, ale școalelor secundare, eventual academii comerciale, școale militare de cadeți și din preparandii (școale normale în ordinea de sub a) b).

Pentru a-și dovedi îndreptățirea, concurenții vor avea să prezinte, potrivit cu dispozițiile din §. X. al literelor fundaționale, documente autentice a) că sunt cetățeni români; b) că-s născuți din căsătorie legală bisericească a părinților ortodocși români; c) că atât ei cât și părinții lor aparțin și acum bisericii ortodoxe române; d) că sunt atât de săraci, în cât fără stipendiu nu sunt în stare să-și continua studiile; e) că atât trupește cât și sufletește sunt sănătoși; f) că studiile de mai nainte le-au terminat cu spor excelent; g) cu informație familiară, că sunt înrudiți cu fundatorul până la al VI-lea grad de sânge ori de cuscere, că sunt născuți în Siria, ori în județul Aradului, ori în dieceza Aradului ori pe teritoriul mitropoliei Ardealului.

Imprejurarea de sub lit. d) se va dovedi cu atestat bineprecizat și detailat, dela antistitia comunală și vidimat de oficiul parohial ort. român al locului,

Reflectanții, cari eventual mai au vr-o bursă, sunt datori să arate: suma acelei burse și că dela cine o au.

Cererile, adjustate cu dovezile cerute mai sus vor trebui trimise Consistoriului episcopal, în termin. Cererile întcate mai târziu ori neadjustate complet nu se vor luce în societate.

Arad, la 6 Maiu 1925.

Consistorul ort. rom. din Arad.

—□—
3-3

In conformitate cu concluzul Ven. Consistor diezan de sub Nr. 1427/1925 se scrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a parohiei I. vacanță din Seleus, cu termin de 30 zile, dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Uzufructul intravilanului și a sesiunii parohiale, cu dreptul de păsunat.
2. Locuință în natură.
3. Stolele legale.
4. Birul legal rescumpărat cu 200 lei.

5. Intregirea salarului dela stat, pe care însă parohia nu o garantează.

Parohia e de cl. I. Alesul va solvi toate dările publice după beneficiul preoțesc, va predica și va

avea să catehizeze în școala primară din comună, fără altă remunerație din partea parohiei.

Reflectanții vor înainta concursele, — ajustate cu toate documentele prescrise și adresate Comitetului parohial din Seleuș, — la Oficiul protopopesc ort. rom. din Iueu (jud. Arad) și pelângă respectarea strictă a dispozițiunilor cuprinse în §. 33. din Regulamentul pentru parohii, vor avea a se prezenta în sf. Biserică în vî-o Duminecă, ori sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Reflectanții din altă eparchie, deodată cu cererea de a îl-se da voie a-se prezenta în Biserică, vor avea să dovedească că au încuviințarea Ven. Consistor diecezan de a recurge la aceasta parohie.

Din ședința comitetului parohial, ținută la 29 Martie 1925.

Ioan Manișu m. p.
preot, preș. com. par.

Isaia Faur m. p.
not com. par.

In conțelegere cu: *Ioan Georgia* m. p. protopresbiter.

—□—

3-3

Concurs repetit.

Conform ordinului Ven. Consistor Nr. 982/1925, prin aceasta se publică consurs cu termin de 30 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă preotul deficent Dimitrie Cotta din parohia de cl. III Pustiniș.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Jumătate din sesia parohială constătoare din 32 jughere. Jumătate din toate stolele obvenite.

Jumătate din birul preoțesc, care este de 2 litre de grâu de fiecare jugher de pământ și 5 litri de grâu după fiecare număr de casă.

Comitetul parohial garantează alesului capelan o casă parohială constătoare din 3 odăi și culină și cu un intravilan de 600 stânjeni □. Retribuțiunile dela stat rămân întregi în favorul parohului deficent Dimitrie Cotta. Alesul capelan va suporta jumătate din dările după beneficiul preoțesc și va catehiza fără nici o renumerație la școalele de stat și la cele confesionale.

Recurenții în terminul regulamentar se vor prezenta în cutare Duminecă ori sărbătoare în sf. Biserică din Pustiniș pentru a-și arăta dexteritatea în tipic, cant și în oratorie.

Recursele se vor adresa oficiului protopresbiteral din B. Comloș. Reflectanții din alte dieceze vor avea să prezinte of. protopopesc din B. Comloș permisiune de recurgere din partea autorităților diecezane.

Comitetul parohial din Pustiniș.

In conțelegere cu: *Dr. Ștefan Cloridianu*, protopop.

Publicațiu de licitație.

Se publică licitațiu pentru efectuarea următoarelor lucrări dela biserică ort. română din comuna Fibiș, jud. Timiș și anume:

1. Repararea bisericii.
2. Facerea gardului împrejmuitor și a
3. Monumentului pentru eroi. Totalul general Leu 348.315.

Ofertele trebuie să fie înaintate la oficiul parohial din Fibiș până la 15 iunie 1925 ora 10 amiazi.

Tiparul și editura tipografiei Diecezane ortodoxe române din Arad. — 2649

Oferte, cari nu sunt în regulă și sosite chiar prin poștă, — mai târziu, nu vor fi luate în considerare. Ofertantul trebuie să fie cetățean român și să aibă îndreptățirea de a executa asemenea lucrări, în conformitate cu legea industrială.

La ofertă se va anexa și vadiul de 6% în numerar, ori în hârtii de valoare.

Planurile, caetul de sarcini și condițiunile referitoare la lucrările de sub 1, 2 și 3 se pot vedea la oficiul parohial ort. român din Fibiș în oarele oficioase.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia întreprinzător, care-i oferă mai multă garanță.

Vadiul ofertelor neacceptate se va restitu în termen de 3 zile, socotit dela deschiderea ofertelor.

Fibiș la 28 Mai 1925.

*Pentru comitetul parohial ort. român:
Gheorghe Todan, paroh, președinte.*

Licităție minuendă.

Pentru darea în lucrare a reparării interne și externe a sf. Biserici ort. române din comuna Șilindia (jud. Arad) prin aceasta se fixează licitație minuendă pe ziua de 9 iunie 1925 în sf. biserică din loc, la ora 10 a. m.

Prețul de exclamare este 46.000 Lei. Devizul poate fi văzut oricând la oficiul parohial ort. român din loc. Spese de călătorie nu se compută.

Comitetul parohial își rezervă dreptul să dea lucrarea, amatorului cu garanții mai mari.

Șilindia, la 24 Maiu 1925.

Comitetul parohial.

Concurs de licitație minuendă.

Pentru renovarea bisericei din Găvoșdia-Radna, în baza devizului de spese, aprobat de Consistorul ort. rom. din Arad Nr. 1069/1925, se va ține licitație verbală la 8 iunie a. c. orele 4 p. m. în școala din Găvoșdia-Radna.

Condițiile sunt: 1. Prețul strigării Lei 81,415.

2. Devizul de spese și celealte condiții se pot vedea la oficiul parohial.

3. Licitanții vor depune vadiul de 10% la epitropia parochială înainte de licitație.

4. Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese dela comuna bisericăescă pentru licitație.

5. Vor putea licita numai aceia cari au diplomă recunoscută de autorități.

6. Cărăușia materialului o dă comuna bisericăescă. Găvoșdia, la 16 Maiu 1925.

Comitetul parohial.

Pentru estras:

*Vasile Givu,
cond. of. par.*

Redactor responsabil: *SIMION STANĂ* asesor consistorial

Censurat: *Prefectura Județului*.